

ЄВГЕН ТИТИКАЙЛО

ОДКРОВЕННЯ

Євген Титикайло

ОДКРОВЕННЯ

Поезії

Дрогобич
Видавнича фірма
«Відродження»
2004

УДК 821.161.2-1
ББК 84.4УКР6-5
Т45

Книжка українського поета Євгена Титикайла „Одкровення“ цікава й своєрідна як своєю жанровою різноманітністю, так і тематикою творів, де строга класична форма сонета чергується з білим віршем, а в ліричну канву інколи влітається гостра сатира і навіть гумор. Авторіві книжки однаково болить доля України і доля тих людей, яких тероризувала і нищила тоталітарна система. Не вельми в радісних тонах він подає і картину сьогоднішнього дня („Сьогодніще“, „Самозаспокоєння“, „Патріотична хапатня“).

*Художнє оформлення Ігора Бабика
Редактор Ярослав Радевич-Винницький*

✱

Автор складає щирю подяку керівникам підприємств та організацій м. Борислава
шп. Л. Яковленку, М. Старчевському
та Ю. Паздерському, І. Федіяку, О. Шмідту,
В. Куротчину,
а також приватним особам
В. Павловському, М. Гарасим'яку (м. Дрогобич),
Г. Кошарській та Луці Дричу з Австралії
за допомогу у виданні цієї книжки

✱

Т 4702640202-8 Без оголош.
2004
ISBN 966-538-150-4

© Є. Титикайло, 2004.
© ВФ „Відродження“, 2004.

Хоч би ушам глухим,
До німої гори, –
Говори!

І. Франко

* * *

МИ НАВЧИЛИСЬ
КРАСИВО МОВЧАТИ,
БО ТАК БУЛО ТРЕБА.

КАЗАЛИ:
МОВЧАННЯ – ЗОЛОТО,
ТА ЗОЛОТО
ВИЯВИЛОСЯ ФАЛЬШИВИМ.

А ЩЕ КАЗАЛИ:
ПЕРЕМЕЛЕТЬСЯ...

А ВОНО Й МОЛОЛОСЬ,
ТА НЕ МУКОЮ – А МҀКОЮ
ВЕРТАЛОСЯ НАЗАД.

ТАК БУЛО ВЧОРА
Й ПОЗАВЧОРА,
І ЩЕ РАНІШЕ.

МУСИМО НАВЧИТИСЯ
ГОВОРИТИ.

САМОВИРАЖЕННЯ

Писатиму тільки
Про наболіле,

Не граючись
У словесні крем'яхи,
Як наші лірики.

Хіба за штучною
Позолотою
Не проглядається
Порожнеча?

НА СМЕРТЬ ІГОРА БІЛОЗОРА

І Стус, і Білозір...
Наступний хто, братове?
Питаю вас усіх,
кого болить душа:
Чиє іще життя
обірветься раптово,
Яке на цій землі
не варте і гроша?
Питаю вас усіх,
а молодих – тим паче,
Кобзарю, батьку наш,
і ти заговори:
Кого іще з дітей
Українонька оплаче,
Схиляючи в журбі
і чола, й прапори?..
Не треба панахид,
і сліз отих не треба,
Ми витримаєм все –
терплячий ми народ.
Нам єдність тільки дай,
як даровизну з неба,
Аби зійшлись в одне
і кат, і патріот.
Хай зайда править бал,
отак, як правив досі, –
Вклонімося йому
в подяці за розбій...
Бо ми таки хохли,
безмовні й безголосі,
Що звикли гнуть хребти,
а не ходити в бій.

КОСОВИЦЯ

Сонет

Пам'яті поета Івана Хоменка,
автора збірки „Дуби не хиляться“.

Така пройшла тут дика косовиця!..
Дуби кремезні – й ті лягли в покіс.
Усе здолала смертоносна криця
Чужих і добре вигострених кіс...

А в пам'яті – живі ще друзів лица,
Такі близькі і рідні, аж до сліз.
Їх, мов траву, розвихрив і розніс
Червоний смерч – новітня моровиця.

Пішли у вічність тихо і не в пору
Ті, що плекали горду непокору,
Лишивши нам свій біль та імена.

І поки ми гриземось, наче оси,
А той косар нові кладе покоси,
І добре тне – нічого не мина...

ЕЛІТА

Понавигадували міфів,
Понатворили ідолів
І ходять,
Як пави.

Героїка буднів, кажуть,
А самі
Від тої героїки –
Врозтіч.

Хто в чини,
Тільки б без чину,
Хто в крісло м'якеньке,
Аби керувати,
А хто –
Й на Канари.

А ви питаєте,
Де наша еліта!..

ІРОНІЯ ДОЛІ

Міняю друзів –
На ворогів.

Вони все-таки
Більш надійні:

Ніколи не забувають
Про тебе.

ЯНИЧАРИ

„Самі себе звоювали“.

Іван Мазепа

Той з-під знаку хреста,
той з-під зірки Давида,
Тому зорі червоні
ще грають в душі...
І бреде попри них
мій народ, як сновида,
Щоб платити життям
за чужі бариші.

Що за проклятий час,
звідки всі оті біди
Навалились на нас.
мов гора кам'яна?..
Звоювали наш край
і свої, і сусіди,
І минається люд,
лиш біда не мина.

Від Карпат і по Дін –
всюди гризні і чвари:
Не поділять ніяк
чужинецьке ярмо
Наші блудні сини,
що пішли в яничари,
Хоч і досі ще їх
ми синами звемо.

Та які ж то сини? –
Богом прокляті діти,
Вони й матір чужим
віддадуть на заріз.
Ще з розпуки не раз
їй прийдеться сивіти,

І з образи не раз
захлинатись від сліз.

Чи то ж мало вона
натерпілася муки
Від усяких заброд
та фальшивих предтеч?
Нині знову вони
їй викручують руки,
Щоб ті руки, бува,
не взяли за меч.

Той з-під знаку хреста,
той з-під зірки Давида,
Тому зорі червоні
ще грають в душі...
І бреде попри них
мій народ, як сновида,
Щоб платити життям
за чужі бариші.

СКАЗАННЯ ПРАВДИВЕ ПРО ТОДОСЯ ОСЬМАЧКУ

Іще на початку віку,
Коли не було
Стукачів і донощиків
І благодать Божа
Витала над людом,

Жив на землі
Муж праведний
І благочестивий
На ім'я Тодось,
А звали його Осьмачкою.

І дав йому Бог
Талант великий
Списувати долі людські
І не коритися
Можновладцям.

Та прийшли слуги зла
Зі сходу і півночі
І вільний край
Поневолили,
А люд – уярмили.

І сказали вони
Тодосеві:
Будеш служити нам,
Як служив досі
Людові своєму.
А коли той відмовив –
Возненавиділи його.

І був він гнаний
І переслідуваний
По всьому світу,

Як ота звірина,
Затравлена мисливими.

Многі із друзів його
Зламалися
І відсахнулися від нього,
Немов од прокаженого,
Аби догодити
Чужинцям.

І помер муж сей
Далеко від дому,
В нужді й самотності,
Забутий своїми
І чужими
Зневажений.

Та лишилося
Живе слово його,
Сей глагол Божий,
Якому дано силу велику
Будити сплячих
І кріпити зневірених.

Сказано ж бо:
Настане час –
І він уже близько,–
Коли сплячі проснуться,
І незрячі прозріють,
А гонителі правди –
Поганьблені будуть.

МОЛИТВА УКРАЇНЦЯ

Сонет

Дажбоже наш і предків наших тату,
Що нас вберіг од скверни й суєти
І дав еси нам землю так багату,
Що рівню їй під сонцем не знайти,

І плуг до рук, і пісню цю крилату,
Якій по днесь дивуються світи,
Бо стільки в ній краси і доброти,
Що звеселить і душу вам, і хату!

Дав роду знак – Трисуття, три надії,
Та познущались з нього лиходії,
Приніспи в кров забарвлену зорю,

І нашим трупом вистелили бруки,–
Твої лежать тут діти та онуки,
Це я тобі, наш Боже, говорю!..

ВІДХОДЯТЬ ЛЮДИ...

Пам'яті Івана Гарасим'яка.

Відходять люди,
Мов тіні,
Лишаючи порожнечу,
І цю порожнечу довіку
Уже не заповниш
Нічим.

Відходять люди,
Мов тіні,
Лишаючи пустку по собі,
Що дуже нагадує хату
Полишену кимсь
Назавжди.

ДРУЗЯМ-РОВЕСНИКАМ

*Учасникам поетичного семінару
в Одесі 1960 року.*

Де ви, друзі мої,
 солов'ї голосисті?
Все чекаю листів,
 а від вас – ні словечка.
Посивіла роса
 на кленовому листі,
Значить – осінь уже
 і зима недалечко.
Прилітають літа,
 наче з вирію птиці,
Хтось їх з болем згада,
 хтось назве золотими...
То ж заходьте усі
 до моєї світлиці,
Друзі вірні мої,
 молоді побратими!
Все поділим навпіл
 по старому звичаю,
Хай буяють пісні,
 як пшениченьки вруна,
Щоб свекруха журба
 посивіла з одчаю,
І щоб згода жила –
 товариська і юна...
Ми у мріях росли,
 ми в житті не ледачі,
Хай зелені іще,
 але є у нас крила.
Скільки нас, отаких,
 непокійної вдачі,
Українська земля
 на віку народила!

Не бідовії ми,
хоч жили на шкуринці,
Порох нюхали теж
і ховали убитих.
Може, декому доля
й носила гостинці –
Нас вона научила
брехню не любити,
В десять літ забувати,
що ми іще – діти,
Бо конала війна
на столоченім житі.
Ми від сивих батьків
узяли заповіти
І в широкі світи
наші очі відкриті.
І не гніву у них
голубі блискавиці –
Грає дума жива
під бровами крутими.
То ж заходьте усі
до моєї світлиці,
Друзі вірні мої,
молоді побратими!

1960 р.

ПОДОРОЖЧАЛО

Усе подорожчало:
Від хліба –
До ритуальних послуг.

Невже
І в потойбічному світі
Економічна криза?

СЬОГОДЕННЕ

Сонет

Народ жебрак і жебраки поети –
Ось наша велич, гонір наш і... страм.
Повитирали всі кутки планети
Та ще й чужий прихвалюємо крам.

Вже й не питаєм: доле наша, де ти? –
Поволі звикши до щоденних драм,
І тільки нишком задримо орлам,
Самі не здатні на високі злети.

Забуті Богом і людьми, до речі,
Відходять наші генії й предтечі,
Не дочекавшись вдячності від нас.

А ми живем і чубимся потрохи,
Бездарний твір бездушної епохи, –
Чом божий гнів ще нею не потряс?..

ПРО ПАТРІОТИЗМ

Патріотизм сьогодні –
Як штанці
На виріст:

Можна десь дотягти,
А десь –
І вкоротити.

Зате
Скільки галасу,
Скільки фальшивих
Емоцій!

САМОЗАСПОКОЄННЯ

Коли крадуть президенти,
Чому б і вам не красти?
Коли крадуть міністри,
Чому б і вам не красти?
Коли крадуть політики,
Чому б і вам не красти?
Коли крадуть охоронці,
Чому б і вам не красти?

А красти можна все:

Від домовини небіжчика
До крісла в парламенті,
Від огорожі на цвинтарі
До атомної бомби,
Від жебрацької торби
До розкішної вілли,
Від чесно заробленого гроша
До мільйонних капіталів.

Сьогодні професія злодія
Найбільш престижна
І прибуткова,
З нею ви могли б стати
Всіма шанованою людиною.
А це так приємно!

ДО УКРАЇНИ

Сонет

Живих обдерли, мертвих розікнали –
Такий-от, бач, в історії фінал...
За що ж ті хлопці голови поклали,
Орди чужої стримуючи шал?..

Щоб мову нашу кирзаком топтали
Заблудлий хам і рідний чинодрал?
Щоб ми, упавши, більше вже не встали,
Перетворившись з люду на загал?

Воскресни, мамо, і помнож нам сили
На тій землі, що кров'ю ми зросили,
Вона хоч наша, тільки не своя:

Ще править бал тут сила зловорожа!
Невже поснула вся твоя сторожа,
Прирікши люд на ласку холюя?

СУМНА ВІЗІЯ

Маєш, кажуть, Україну
З гопаками,
Шароварами
Та щирими патріотами,
Які вміють
Себе любити.

Маєш, кажуть, Україну,
Де
Громадяни слідчі
Стали просто
Громадянами
Згідно паспортної графи.

Маєш, кажуть, Україну,
Поділену
На ворогуючі клани
З приводу мови,
Релігії,
Достатку...

А мені бачиться
Чорнобильське кладовище
Із саркофагом,
Збудованим за гроші,
Вкрадені у людей.

СЛІПЦІ

І знову тягнуть врзнобіч:
Одні – на схід,
А другі – на захід.

Шукають землі обітованої,
А вона у них
Під ногами.

Треба їй тільки бачити.

ЗЕМЛЯ ОБІТОВАНА

„У кожного народу – свій Мойсей,
А хто ж Мойсей у тебе, Україно?“

Іван Гнатюк

1

Куди іти? Кого вести й для чого?
Земля ж обітована – ось вона!..
А ми „Мойсеїв“ просимо у Бога,
Сп'янілі геть од грецького вина.

Та ще й самі пишаємося з того,
Що нас юдейська звабила мана –
Повіятись кудись, мов сарана,
Хоч би й до пекла привела дорога.

А тих мойсеїв – греблю не гати,
Їм знак подай – і поведуть в світи,
Такі святі, такі вже благородні!..

Коли збагне довірливий наш люд,
Що порятунок все ж не від іуд,
І не мойсеїв треба нам сьогодні.

2

Нам оборонців, Господи, подай,
Мужів шляхетних, створених для чину,
Щоб захистили і себе, і край
Від тих, хто братню надягнув личину,

Хто обіцяв нам не життя – а рай,
А сам шукав не привід, то причину,
Щоб здерти з нас останню сорочину,
А нам натомість – куля та нагай.

Тих доброчинців знаєм не віднині:
Спустілий край, поругані святині
І та юрба – безпомічна й німа...

Щоб протистати зайді-бузувіру,
У власні сили виплекаймо віру,
А не шукаймо того, що нема!

ЖИТТЯ

Старію, бо старіється,
Бо так воно
Мусить бути.

Звикаю до самотності,
Бо так уже
Повелося.

Приходить мати у сни,
Яка давно померла,
І руки заламує:

Ой, каже, дитино,
А що ж це з тобою
Життя накоїло?

ГІЛКА РОДУ

Зрізана черешнева гілка
Несподівано розцвіла.

Цікаво,
Про що буде той вірш,
Написаний після смерті
Моєю рукою?

ОДКРОВЕННЯ

Хай сумує зацофана маса
Й на вінки не жаліє монет...
Я умру під портретом Тараса,
Як останній барабський поет.

Відшумлять, відгойдаються клени,
Лист пожовклий на землю впаде.
Прийде Сом на могилу до мене
І Антошку* свого приведе.

Тут, у горах, далеко від мафій,
Де не владні ні Кучма, ні час,
Він напише одну з епітафій
І, напевне, найкращу – про нас.

* Онук поета.

З КНИГИ БУТТЯ

Чого тільки
Не випрохували люди
У Бога,
І Бог їм давав,
Бо був
Добрим з натури
І не злопам'ятним.

Допоміг навіть
Сконструювати
Водневу бомбу
І благословив
Висадку
Перших астронавтів
На Місяці.

Навчив
Способом клонування
Виводити
Нові породи тварин,
Бо й сам колись
Грішив
У галузі генетики.

Підказав,
Як користуватися
Променем лазера
Та іншими силами,
Видимими
І невидимими,
Що є в природі.

Та коли постало
Питання
Про дарування
Людині безсмертя –
У душу Бога
Вперше
Закрався сумнів.

І він не зважився
Порушити
Закону буття,
Освяченого
Міліярдами літ
Еволюції,
Задля людської
Примхи.

КОЗАЦЬКА ЛАЙКА

Сонет

Українська лайка вийшла геть із моди.
Той руським матом чеше навпопад,
Той в гріб поклав би ледь не всі народи,
Бо так йому натуркав „старший брат“.

Вже ми – не ми, чиїсь лиш антиподи,
Тому й чуже дорожче нам встократ.
Батьки під мат той „кукали“ з-за ґрат,
Сини шукають в ньому насолоди...

Чи мова наша так вже зледачіла,
Чи ми такі – хоч прикладай до ран?
За що ж тоді нас поважав султан?

І гурт козацький не сидів без діла,
Він міг сказати всім недругам на зло
Один проклін: добра б вам не було!

МАМИНА ХУСТКА

Напрялася, ще й напололась,
Та все – чужим, а не собі.
І так життя перемололось –
Та й покотилося в гарбі.

І смерть її – немов відпустка
Від праці та щоденних бід.
Лишилась мамина лиш хустка,
Як пам'ятка минулих літ.

З війни осколками побита,
Вогнем обпалена не раз,
А зберегла – і запах жита,
І ніжність мамину до нас.

ЧОБОТИ НАД УСЕ

П'ятдесят років
Чоловік
Проливав сльози
За парою чобіт,
Що їх
Взяли у нього
Повстанці.

Через це
І не спостеріг,
Як чужинці
Забрали решту
Його майна:
Землю,
Хату з прибудовами
І навіть вітчизну.

Він звик до втрат, –
До чого тільки
Не звикне людина!
А тих чобіт
Шкода йому і досі –
Добрячі, м-мать,
Були чоботи!..

ДЕФІЦИТИ

Дефіцит пам'яті,
Дефіцит розуму,
Дефіцит порядності...

Одна підлість
Не знає дефіциту,
Тому й ціна їй
Найнижча.

БУДЕНЩИНА

Сонет

Такий-от вік: живеш, як на вокзалі.
День перебув – спасибі і за те!
Читаєш роду власного скрижалі,
Допоки час їх з пам'яті змете...

Набачивсь всього – і куди вже далі?
Пізнав на смак і грішне, і святе.
Було, що й небо – ніжне, золоте –
Мені ставало чорним від печалі.

Але були і радості хвилини...
Та ми з такої виліплені глини,
Що все сприймаєм, як належний дар.

Останню зайді віддамо сорочку,
Самі ж тихцем поплачем у куточку
Під дикі кпини бевзів та нездар.

ЛЮДИНА І ДЕРЕВО

Дерево має корені,
А в нас вони
Геть підтяті.

Дерево має крону,
А в нас –
Лиш сухе гіллячя.

Напиймося
Соку землі –
І воно зазеленіє.

Не може
Не зазеленіти,
Бо сонце
Однаково світить
І дереву,
І людині.

ТРАГЕДІЯ ПОЕТА

1. ФРАНКО: 1905 РІК

Він, хлопський син, і на тобі, не в дусі,
Став винуватцем навіть без вини:
Уже за ним плюють старі бабусі
І хрестяться, немов від сатани...

Це їх прокльони дзвонять йому в усі,
Як злого птацтва лемент восени...
Та ж задихнуться врешті і вони
У тій гнилій, в тій галицькій задусі.

Болить душа і біль стискає груди.
Куди не глянь – хруні та ботокуди,
В яких гонорів більше, ніж ума.

Така пішла в нас публіка погана –
Їй дай маєтків та чужого пана,
Коли вже свого гаспида нема.

2. ФРАНКО: «СОТВОРЕННЄ СВІТУ»

Хоч вік двадцятий, не середньовіччя,
А книги й далі палять на вогні.
Чого ж трудивсь ти, божий чоловіче,
Над тим папером ніченьки і дні?

Хотілось правди? Та ж не раз, не двічі
Її й до нас топтали вже в багні
Оті святці – хоч мудрі, та дурні,
Як мовиться в мужицькім просторіччі.

На все накласти можна заборону,
І навіть прокричати із амвону
Слова проклять, і лайки, і хули...

А правди все ж не вдасться приховати,
Вона розірве й найміцніші ґрати,
Що ви й самі не стямитесь, коли.

3. ФРАНКО: ПІД ЧАС ХВОРОБИ

Така непевність склалася довкола:
Той в очі світить, той тебе кляне,
Той ніби свій, а гірший за монгола,
Й звести рахунки теж не промине.

Не марно кажуть, що життя – то школа:
Як не научить – то бодай пригне...
Хіба ж ті біди мало гнуть мене,
Що вже й душа, здається, охолола?

А розум каже: ні, берись до праці,
Ніхто ж не піднесе тобі на таці*
Того, що сам здобудеш, поки жив.

Колись зведеться інша тут будова
З людської правди і живого слова,
В яку й свою ти частку положив.

4. ФРАНКО: ІЗ СИНОМ АНДРІЄМ

Він поривався в гори, до криниці,
Він вірив в силу рідної води...
– Вночі у ній купаються зірниці,
Туди мене, Андрію, поведи.

Вдихнути хочу запаху живиці,
А що, як в тім рятунок від біди?
Бо тут одне лиш: думай і сиди,
Не в силі зняти книжки із полиці.

* Тут в значенні „на підносі“ (діал.).

До рук робота проситься, а руки
Не слухають ні просьби, ні принуки,
Втомились видно в тій-от суеті.

А, може, чують Божу засторогу,
Що час уже збиратися в дорогу,
Бо ми – не вічні, ми ж бо не святі.

5. ФРАНКО: В ОСТАННЮ ДОРОГУ

І от лежить він – „нації окраса“,
І просто так: убогий чоловік...
Чоло високе й мудре, як в Тараса,
І, як в Тараса, вистражданий вік.

Пуста господа. Книг лише до фраса*,
Хоч їх бери й клади йому під бік.
Нового ж лаха не знайдеш на лік –
Усе старе, немов у свинопаса.

Зате ховали пишно й гонорово, –
Не так поета, як правдиве слово,
В чужого люду визичивши гріб.

Були промови... І були розмови:
Хотів суспільства зрушити основи,
Чому ж добра хоч трохи не нагріб?

* Тут в значенні – багато (діал.).

ЗОЛОТА ПШЕНИЦЯ

Пшениця мого дитинства
Світилася
Щирим золотом,
Аж вицим ставало небо
Від кожного стебельця.

Тепер вже нема такої...
Яксь посіріла мерва,
Де й зайцю
Сховатися нікуди –
Убогий такий краєвид.

Чи то земля обідніла,
Чи то вже
Прикмета старості?
Та очі і досі шукають
Хоч латочку золоту.

ПАМ'ЯТЬ

Пам'ять дружини
Стукає в моє серце,
Як попів Клааса.

Прикро лише,
Що так мало
Знаємо ми
Про своїх нинішніх
Інквізиторів.

МІЙ ПЕРШИЙ УЧИТЕЛЬ

(З новосітних літ)

Був трудний час і так було:
Один „Кобзар“ на все село,
один „Буквар“ на все село.

Ой, натерпілися ми бід,
До школи йти – нема чобіт,
а на калюжах – лід.

Ще й голод в очі загляда,
Квасолі жменька і вода –
то наша вся їда...

А мати каже: сину, вчись,
Ще в люди виб'єшся колись,
лиш долі не корись!

Зійшла вечірня вже зоря,
А я читаю „Кобзаря“
і вчуся з „Кобзаря“.

Учусь при скалочці вночі:
„Якби ви знали, паничі...“ –
під мамині плачі.

Долаю сам за складом склад
Рядки Шевченкових балад
і справа йде на лад.

Так пізнавав я правди світ
Через „Тополю“ й „Заповіт“
з малих дитячих літ.

Я не ходив у перший клас,
Та першим вчителем у нас
для мене був – Тарас.

ВДОВА

Ходила тиша та й біля хати,
Гойдала тиша колиску ночі.
А там, у хаті, сивіла мати
За всі минулі літа жіночі.

Боліли руки, бо вдень – робота,
Бо для роботи живе людина.
Хилився сонях по той бік плота,
Мов та надія – одна-єдина.

А біля нього – бокаті дині,
Такі пахучі, як хліб із печі...
Приїдуть внуки (хоча б і нині),
То буде каша малим на вечір.

Звичайна каша, не марципани,
Зерняток жменька – ото потіха!
І син, напевне, добрішим стане, –
Добріє кожен, де отча стріха.

Дровець наколе, поправить лату,
Сама б зробила – нема вже сили.
Летіли гуси та й понад хату,
Взяли ту силу – і не просили.

СУСІД

Безногий каліка-сусід
Доживає віку
На балконі.

Палить цигарки,
П'є зрідка горілку
І лає дружину.

Війна забрала
Його ноги,
Коли був ще хлоп'ям.

Тепер він –
Уже дідусь
І любить згадувати
Минуле.

А там було
Усього потроху:
І доброго,
І злого.

Та це
У вік катастроф
І кольорових телевізорів
Мало кого цікавить.

ПОЕЗІЯ

Трохи смутку,
Трохи радості,
Трохи гіркої правди –

Такою і є поезія.

А що скаже людина,
Якій нема що
Сказати?

ВІРШОПИСЦІ

Сонет

„Понаторились наші віршописці,
Бодай їх муха вбрикнула в колісці“.

Ліна Костенко

Не всяк береться нині за сонети, –
Се труд нелегкий і не для забави.
Зате, мов гусінь, плодяться поети,
І кожен хоче визнання і слави.

І то чимскорше. Оком не змигнете,
А їх вже сунуть нескінченні лави,
Несуть творіння сіре й шанталаве,
Не варте навіть стертої монети.

Опишуть все, чим хата їх багата,
І як від жиру бісяться сусіди...
Із музою вони – за панібрата,

А з геніями – ходять на обіди.
У кожного і стиль свій, і мета є,
Одна біда: ніхто їх не читає.

ТРИ ХОЛОДИ

Перший холод
Нагадав про осінь.
Другий холод
Нагадав про зиму.
Третій холод
Холодом повіяв –
І поля
Снігами забілили,
Вкрились льодом
Ріки і озера.

Перший холод
Заблудився в полі –
Замела дороги
Хуртовина.

Другий холод
Примостився в стрісі
І заснув,
Вколисаний вітрами.

Третій холод
Йшов колядувати
Та й застряв
У нас на перелазі,
Щоб лякати
Неслухняних діток.

ВЕСНА НА ПІДГР'І

Відгуляли заметілі,
Низом легіт трави стеле,
А на горах –
Сніги білі,
Там зима іще, ой леле!..

Там ще в інею смереки, –
Не струсили з гілля порох.
А внизу
Уже лелеки
Мостять гнізда по оборах.

МАНДРІВКА В ГОРИ

Сонет

Покину все, а сам подамся в гори,
Бо так міська набридла суета!..
Гірські стежки топтатиму до змори,
Нехай там що – чи спека, чи сльота.

Хоч надивлюсь на кичери та звори
З вершин, де тільки ворон доліта.
Така вже в мене примха і мета –
Піти туди й вернутися не скоро.

Хай почекають клопоти і хата, –
Вона одна, а їх же так багато,
Що не вкладеш ні в торбу, ні на віз.

То й не візьму нічого на дорогу,
Лиш палку ту, супутницю-небогу,
Яку із лісу сам колись приніс.

БУДЕ ГРОЗА

Нічна блискавка
Освітила контури хмар
І згасла.

„Буде гроза!“ –
Зашелестіли дерева.

„Ага, так-так“, –
Підтакнуло озеро
Різними голосами.

І пішли шуми
та перешуми
Поміж шуварем
та осокою:
„Ви чули?
Гей, чули? –
Гроза буде!“

* * *

Осінні дні такі прозорі,
Такі тривожні, наче мить...
Вночі не сплять далекі зорі
І ще журба чиясь не спить.

До ранку ходить поміж хати,
Аж їй береться на плачі.
І марно у журби питати,
Чого шука вона вночі:

Чи тих світань, що так манили
Пройтися босо по ріллі?
Чи тої пісні, що зренили
На голі стерні журавлі?

ЦВІРКУНИ

Вже літні цвіркуни
На сухому бадиллі
Грають
Кантату осені.

Така музика довкола,
Аж небо заслуhalося
І стало синім-синім,
Як очі
В дитини.

Очима осені
Дивитися на світ,
А думати про літо.

БОРОН

Ще для дерев не вшито шати,
Старі зносились – і нема.
І довго ще снігам лежати
Там, де веліла їм зима.

Ще холод блудить по потоках,
Ніщо й ніде ще не цвіте.
І тільки ворон упів-ока
Спокійно дивиться на те.

Він звик, до чого мав звикати,
Сам перебув чимало бід...
Йому набридло вже скликати
Голодне птацтво на обід.

Сидить собі на верховітті,
Один, як є, – на цілий ліс
І, сонцем ранішнім зігріті,
Цілує пальчики беріз.

СПЕКА

Спека нестерпна,
А в душі
Холодом віє.

Сплакалася
За дощем
Верба-плакучка.

І земля порепана
Як шкіра
В динозавра.

Дай, Боже, дощичку!

ДОВБУШ

Бігли вітри попри хату,
А кажуть, що то опришки,
Що десь їх там Довбуш чекає
З крісом на полонині.

Звідки нам, темним, знати,
Як то було насправді...
Може то дзенькнула бартка,
А, може, вітер знічев'я.

Різне про це говорять,
Різні ж бувають і люди.
Тільки ми виразно чули
Стріли далекі з кріса.

Може це навіть не стріли,
Може десь впала ялиця.
Але ж учора ховали
Нашого ясного пана...

Звідки нам, темним, знати!

БОЙКІВСЬКІ МОТИВИ

1. ТУРКІВЩИНА

Чи тури тут водилися, чи турки
Зайшли сюди чинити свій розбій?
Минуле з нами бавиться у жмурки,
А ти його, як хочеш, розумій.

Виціджуй правду, наче із мензурки,
З намулу давніх байок і подій,
Щоб знати все: де друг, де лиходій,
Чиїх діянь тут зводились підмурки.

Старих часів бліді дереворити...
Якби ж умів хоч камінь говорити,
То розповів би все нам до ладу:

Чим жив той люд – князі і посполиті,
Чиєю кров'ю гори ті політі,
Що не одну вже стримали орду.

2. КУРНА ХАТА*

Не треба клити з бойківської хати,
А з брата бойка – вже і поготів.
Один лиш він, дивак на всі Карпати,
З тим димарем змиритись не хотів.

Волів за краще дим гіркий ковтати,
Що тис на груди із усіх кутів...
Вельможний пан напевне б сторопів –
Його ж в покоях виплекала мати.

* Курна хата – хата без димаря, оскільки в часи Австро-Угорської монархії від кожного димаря платилося податок, т. з. „димове“.

А тут довкіл од кіптяви аж чорно,
Голодним псом гарчить у сінях жорно,
Худібка бідна – й та чомусь реве.

А газді що? Живе і в ус не дує,
Він вірить в те, що й цісар прибідує,
Як хлоп йому не сплатить „димове“.

3. ПРСЬКІ СЕЛА

Не раз душа здригнеться від тривоги:
Чей не з людської примхи чи бути
Стоять пусті по горах обороги,
А газда десь подався у світи.

Лишив свої лани та перелоги,
І нині там гребуться лиш кроти,
Та ще гаддя шипить із блекоти,
Що розрослася під самі пороги.

То бідний край, таким він був одвіку,
Тут хліб дається тяжко чоловіку,
Хоч би до скону гарував, як віл,

Марна надія дочекатись дива –
Не густо родить прадідівська нива,
Тому і люд цурається тих сіл.

4. ПРОЩАННЯ З МАЕСТРО

*Пам'яті Зенона Антонішака,
композитора, музичного наставника
чоловічого гурту „Четарі“.*

Оце вже й цвіт осипавсь на калині,
І стали птацтву гори затісні.
І не збереться товариство нині,
Аби твої послухати пісні...

А старший четар ходить по долині,
Чоло обсіли думи навісні,
Що легко так минатися весні,
І тяжко так минатися людині.

Таж стільки ще не зроблено роботи,
Таж залишились сиротами ноти,
Які не ляжуть більше на папір!..

Мовчить маестро, і на сцені тиша.
А хто ж вам, хлопці, музику напише,
Таку співзвучну з музикою гір?

5. ДРИМБА*

Гей, дримби, брате, і не вчуєш нині,
І тих, що грали, теж давно нема.
Десь їх манаття дотліває в скрині,
А разом з ним – і дримба ця німа.

А як вона в селі й на полонині
Цвіт парубоцтва зводила з ума!..
На звук її зітхали недарма
Поважні газди й пишні господині.

Наш люд біду бідною переборе,
Але без дримби посмутніли гори,
Ой, посмутніли гори і двори!..

Бо хоч які розлогі ті Карпати,
Нема кому на дримбі їм заграти, –
Звелись музики, що не говорі!

* Дримба – щипковий музичний інструмент.

6. СЛОВО ПРО ЧИР

А чиру* вам не хочеться, панове,
Із разові**, з житньої муки?
Хоч блюдо це тепер не гонорове,
А ми його вживали залюбки,

Із молоком парним, що від корови,
Від власної, домашньої таки,
Не куплене десь там за п'ятаки,
Воно було і сите, і здорове.

Чого ж ото під посмішку нециру
Ми інколи кепкуємо із чиру,
Забувши все – і голод, і біду?

Нехай у нього й невелика слава,
Але для бойка – то поважна страва,
І я вам це хоч зараз доведу!

* Чир – одна з поширених страв на Бойківщині.

** Разовá мука – мука першого помолу.

САМОТНІСТЬ

Отут я – сам,
і сам собі самую,
На самоті
і дням згубивши лік.
Комусь здається:
наче й не сумую,
А хтось сказав:
щасливий чоловік.
А ми давно
із долею не в ласці,
А ми на світі,
мабуть, не одні.
Не дай вам, Боже,
отаккого щастя
Самому в хаті
коротати дні!..

КОНТРАСТИ

Такого білого снігу
Уже не пам'ятають дерева.

А ми ж так боялися стати
Білими воронами,
Бо хтозна,
Що скажуть люди.

Не думалося тоді
Про контрасти,
А вони знов нагадали
Про себе.

У ПОЛІ

Заблудилася дорога
Бо вже було
Пізно.

Ходімо зі мною, кажу,
Це ж так близько,
Лише сніг
Прогорнути...

Але хати не видно,
І дороги
Не видно.

Один вогник,
Як вовче око,
Блимає попереду.

Заблудилася дорога.

ЦИГАНИ

„Сир веш багел,
аджя ром кхелел“.

Папуша*

Циганських вогнищ стеляться дими,
Циганки врозсип – з хати і до хати.
Кому на картах долю погадати?
Вона ж отут, ну, поруч, за дверми.

А треба танцю – будуть вам і танці,
З музиками, аж двір той загуде!..
Позолотіть лиш рученьку циганці,
Бо де ж таке побачите ще? Де?

Сільських роззяв назбіглося чимало,
Старе й мале – дивилися усі,
Як та циганка славно танцювала,
Не на помості – просто по росі.

Немов із вітром бавилася в жмурки,
Ногами ледь торкаючись землі.
І, як на диво, ні одної курки
Ніхто чомусь не вкрав тоді в селі.

* „Як ліс грає, так циган танцює“, – слова відомої циганської поетеси Папуші.

ХОЛОДНЕ ЗАЖНИВ'Я

Від холоду небо
Ярим засіялося...
А тут ще
Полукіпки снігу
З поля не звезено.

І женців не видно:
Чи то вони потомились,
Чи геть зледачили?

Завісили серп
Ген аж під небо
Поміж дві зорі,
Наче в хаті на сволоці.

А він сяє
Та до рук проситься.
А де ж ті руки,
Що жатоньки мають?

ПЕРЕДЧУТТЯ ВЕСНИ

Вже на березі листячко
Ось-ось
Залопотить,
Заплеще у долоньки,
Радіючи,
Що йде таки весна,
Як добра мама
До свого дитяти.

ЕТЮД З ДОЩЕМ

Іще в полях
і спекотно, і млісно,
А з-поза лісу
хмара – як примара.
І стало хмарі
в піднебесі тісно,
І пролилася зливою
та хмара.
На бур'яни,
де гніздяться сороки,
І на хлоп'ят,
що випурхнули з дому.
Регоче грім,
узявшись попід боки,
Бо весело
і хмарі тій, і грому.

ГОЛУБИНЕ

Зранку від голубів
І небо поголубіло.

Голуба вись
Голуб'ят голубить.

Чого зажурився,
Мій голубе сизий?

ЛІТО

Сонет

Вже відцвіли і глід, і горобина,
Трава аж просить гострої коси.
Ждуть косарі краплистої роси,
Яку їм щедро подарує днина.

Ще й не минула літа половина,
Ще десь пташат вигойдують ліси,
Ще соком наливається малина,
А вже в зозуль похрипли голоси.

Час косовиць, а для малечі свято:
Мерщій на луг, де пахне рута-м'ята,
Що вже за хвилию ляже у покіс.

Усім тут нині вистачить роботи:
Валки розбити й ноги поколоти
Під рівномірні передзвони кіс.

ПО ГРИБИ

На перехресті трав
Хтось дукачі розсипав.

Не золоте, а світиться.

Надбіг вітер,
Та стежка сховалася,
І уже не знає, куди йти.

Зозуля зозулі
Ліг накувала.

З холодного моху
Ще довго пахло грибами.

ПІСЛЯ ДОЩУ

Сонет

Знялась під небо журавлина туга
І тихий смуток стеле на ліси.
А нас чекає темна ця яруга,
Де вже чиїсь блукають голоси...

Ось пирсла гілка, мокра і упруга,
В лице струсивши крапельки роси.
То – пізній дар вчорашньої яси,
Що так навально сунула з-за пруга.

Такі тут, гей, кресали громовиці,
Аж стогоном заходились ялиці,
І горді букигнулись до землі...

А нині – ясна і погідна днина,
А ти грибам радієш, мов дитина:
Он-о сидять, як справжні королі!

СУПЕРЕЧНІСТЬ

Якось сказала ти,
Що небо – чорне,
Та ніхто тобі не повірив.

Хіба ж
Не на білому папері
Пишуться вірші?

А біла хмарка,
Що загубила дорогу до себе, –
Ти ж її бачиш?

А, втім,
Чи варто сперечатися
Через таку дрібницю?

Адже все може перемінитися,
Коли забажаєш.

ГРОТЕСК ПРО МУЗИКУ І ВІОЛОНЧЕЛЬ

(З с. Карініського)

На вулиці, ніким не знаній,
Де нам, тверезим, не до тями,
Ковчегом став команді п'яній
Шинок з напоями й піснями.

Там гасять спрагу невситиму,
Б'ють кулаками об тарелі.
А тріо грає в клубах диму
І чути плач віолончелі.

Небіжчик, взявши скрипку в руки,
По струнах гладить, ніби мати.
В порожній пляшці тонуть звуки
І хочеться вустам ридати...

Так грає рік і ще два літа,
Мов розсипає дивні перли.
Вже за дверима – кінець світа,
Вже всі тверезі перемерли.

Та якось раз, як то бувало,
Смичком собі по струнах пише,
І раптом – музики не стало,
Забракло голосу, лиш тиша...

Пиячить кнайпа, ледь не лусне,
Дарма смичок у тишу грає.
Віолончель же мовчки тлусне,
А що утлусне – то зітхає.

У байці, звісно, не до крику:
Оглянулись – і в тім моменті
Побачили в сльозах музику
При розстовстілім інструменті.

І поки там для скрипки-неньки
Шукали то щипці, то вату,
Вродились скрипочки маленькі,
Залебеділи дружно: тату!..

А вже як вирости хороші,
Прибрали звучності і ліній,
Їх у мерця купив за гроші
Якийсь пияцький Паганіні.

ГРАФОМАНИ

Графомани здебільшого
Хизуються тим,
Що вірші
Пишуться легко.

Ніколи їм
Не збагнути,
Чого сивіють поети,
Коли забракне
Потрібного слова.

БЕЗГОЛІВ'Я

Блукаєм серед тих догадок,
Хто батьком міста стане знов:
Чи репресованих нащадок,
Чи той, що з мафії прийшов?

Чи добре він уміє красти,
Дурити Бога та людей?
Чи із партійної він касти,
Чи просто так собі, плебей?

Кого б не вибрали – пропало,
Ну, скажем так: не повезло.
Було голів у нас чимало,
Та лиш свої не було...

ІНІЦІАТИВНА БАБА

Пригналася баба пендом*
На отой, на референдум.
І стара, й суха, як пень,
Дайте, каже, бюлетень.

Всюди гамірно і тісно,
А вона черкає злісно
І, немов із книжки дяк,
Промовля до себе так:

„Хай ті наші депутати
Не діждуть зарплату брати!
В них і сорому нема,
Тільки чубляться дарма.

А яка, дивіться, пиха! –
Розігнати б всіх до лиха.
Невеликий ніби пан,
І той преться на екран“.

Обізвався дід до баби:
„Керувати й ти змогла би,
Та у тому, бабо, річ,
Що держава – то не піч.

Замість байки говорити,
Ти б навчилась борщ варити
Та тримати в хаті лад, –
Був би й з тебе депутат“.

* Бігцем (*діал.*).

ПАТРІОТИЧНА ХАПАТНЯ

„Ти, брате, любиш Русь,
Як хліб і кусень сала“.

Іван Франко

„Погибоша, аки обри“.
(З літописних джерел).

І щасливі ми, й веселі –
Дочекались людських прав:
Корчми, бари та борделі
Має нині Борислав.

Партократи й демократи
Поріднились, мов брати:
Що одні привикли брати,
Другі – волоком тягти.

Славнозвісні установи
Виростають, мов гриби...
Не кремпуйтеся, панове, –
Маєш змогу – то греби!

Щоб для себе і для свата,
І для тещі, звісно, теж.
Україна ж пребагата –
Всю її не загребеш.

Набирайте, скільки змога,
І в торби, і в лантухи,
Раз держава в нас від Бога –
Бог вам вибачить гріхи.

Хай зростають ваші вілли,
Мов поганки на дощі,
Щоб на вид їх посивіли
Всі заморські багачі.

Що там Форди чи Дьюпони, –
Хай горять вони вогнем!
Ми за бакси*, за купони
Не такої ще утнем...

Забудуєм всі городи,
Де господар плуга пер.
Бо картопля вийшла з моди,
Маєм „снікерси“ тепер,

А банани – аж із Гани,
Досить плентатись в хвості!
Їжте, милі громадяни –
І почесні, і прості!

Маєм, кажуть, те, що маєм,
То й почванитись не гріх,
Поки всі повигибаєм
Від чорнобилів своїх,

І від стресів, і від струсів,
І від імпортих зараз,
Схожі чимсь на білорусів
І... на обрів водночас.

1992 р.

* Що воно таке і звідкіля придибало – нехай мовоз-
навці розберуться.

МОВНА ЕПІДЕМІЯ

Що це діється із нами?
За який то гріх
Обложили нас „блінами“
З голови до ніг?

Маєм „мусор“ замість сміття,
Не підлогу – „пол“.
З чим в нове тисячоліття
Ти прийшов, хохол?

Чуєм – „мово калинова!..“
Мало не щодня,
А хохлу і рідна мова,
Вибачте – „фірня“.

В нього діти йдуть „гуляти“,
Бавитися ж – ні!..
В'їлось слово це прокляте
В голови дурні.

Той засвоїв із колиски
Братні матюки...
Покрутило людям писки
Й навіть язики.

Знаю: рідна, калинова,
Взята в солов'я...
Та хохлу кацапська мова
Краща, ніж своя.

ПЕРЕСОЛОВ'ЇЛИСЬ

„Як лисе вродиться...“

(З народного прислів'я)

Гнули лінію партійну
Наші славні борзописці,
Мали порцію подвійну
І в зарплаті, і у мисці.

Не вгавали їхні пера,
Хоч родили мислі кволі.
І для них застійна ера
Стала раєм мимоволі.

Викривали різні вади
На сусідовій оборі,
І співали серенади
Із злодіями у хорі.

Воювали із святими,
Щоб самим у рай пролізти,
Лихослів'я побратими,
Запродажні журналісти.

Найулюбленіші теми
Аж просилися на ноти:
„Два світи і дві системи“,
„Світло темряві супроти“.

А тепер вони щосили
Божий дух несуть у хату,
Ще й війну оголосили
Нечестивцю партократу.

Та не тішмося, панове, –
Все міняється з роками,
Й солов'ї перебудови
Стануть знов соловчуками.

1987 р.

ПРО ПОРТКИ, ШАРОВАРИ І ЩЕ ДЕЩО...

„Бо ми – народ, ми все-таки – народ,
Що під портками носить шаровари“.

Богдан Британ

Хтось серед люду сіяв чвари,
А хтось крісла м'які посів.
Хтось нині носить шаровари,
А хтось лишився без трусів.
Комусь дають ще на „Поліську“,
Мовляв, напийся – і сиди!..
Ну, а комусь обріжуть фіську
Й запишуть у свої ряди.
Коня обернуть на верблюда,
Гурт перетворять на гурток,
З поета зроблять словоблуда
Та ще й залишать без порток.

* * *

Колись платили гонорари,
Та вже минулись ті часи.
Носив ти, друже, шаровари,
То ще й кальсони поноси.
Кальсони наські, вітчизняні,
І в цьому сенс, і в цьому суть!
Тобі з журналу „Пан плюс пані“
Таких кальсон не принесуть.
А вже із „Тустані“* – тим паче,
Не той розмах у них і вись!
А що життя пішло собаче,
То до „об'єднаних“ просись.
Повір: грошви у них – до біса,
Аби хорошим був товар.
А поки що – антракт, завіса,
Як не з порток, то з шаровар.

* «Тустань» – назва газетки невизначеного напрямку.

ГНАТЮКІАДА, або монолог на теми античні і поетичні*

І я, мовляв, живу тепер, як люди, –
Вже без гроша душа не ледачіє...
Є сто рядків, а тисяча їх буде,
Гайну в Ірпінь, де в мене родичі є.

І там візьмусь писати, як одержимий,
В передчутті любовної Помпеї...
Я в мові нашій вичерпав всі рими –
Тепер їх сам творитиму для неї.

І стільки див опісля привезу їй,
Що злий зоїл з досади аж заплаче.
Душа від рим клекоче, як Везувій,
Ну, той вулкан, якого я не бачив.

1987 р.

* Більшість рим та деякі порівняння визичено в поета,
і автор за них не відповідає.

ПОЕТ І ДОРОГА

„Забери мене, дорого, забери“.

І. Нижник

Забери мене, дорого, забери,
Як запіють когутами явори.
Як у череві почнуться нелади –
У куці щонайгустіші поведи.

Де синіють чи то трави, чи льони,
Опуцу я передбачливо штани.
Гей, не квапте мою душу молоду,
Посиджу собі в травиці та й піду.

Залоскоче мені п'яти тепловій,
Буду знову залицятись до повій.
Бо якої тут тинятися мари? –
Забери мене, дорого, забери.

1971 р.

ТИ КАЖЕШ – ЩО?

„Совою вити дух би мій волів“.
„Бо ти гордий, як сто чортів,
Я горда – як двісті“.
„Сам по собі Дністер тече,
та лоскоче груди.
Глянув раз – поглянь іще,
а там вже – як буде!“
„Давай не будем гратися в слова“.
„Ти кажеш – що?“

Світлана Йовенко

Давай, не будем гратися в слова, –
Волів би дух мій, щоб совою вити...
Не вірші, кажеш, – шлакоблочні плити?
А хтось їх, бач, до друку просува.

Ти кажеш – що? Не видадуть? Не бре!..
По два томи штампуючи щороку,
Пуцу книжок тих людям на мороку,
Бо з мене так поезія і пре...

Ти краще ось що: глянь на мене ще,
Нехай пливуть, куди завгодно, ріки.
Я – не манюня, й не прощу опіки
Для віршів тих, що склала за борщем.

Ти знаєш сам, що хисту в них на гріш,
А видавці – вони і тому раді.
Комусь – чорти, мені – хороші дяді,
Друкують, бач, від класика незгірш.

1983 р.

ЖАРТІВЛИВИЙ СОНЕТ

Після того, як в австралійській газеті „Вільна думка“ з'явилася рецензія на мою збірку „Бориславські сонети“.

ПОЕТ:

Я весь, звичайно, не помру,
Хоч і помруть усі поети.
Ще австралійські кенгуру
Мої вивчатимуть сонети.

Бо на яку ж би то мару
Тулив рядки ті у куплети?

ЧИТАЧ:

І потрудився, бач, не зле ти,
Талантом служачи перу.

А хочеш жити – не тужити,
І гріш в кишеню положити,
То кинь затію цю нудну.

Бо з писанини, пане-брате,
Не прогонуєш і kota ти,
І не заробиш на труну.

ЗАСТІЛЬНА

Як давні камрати,
напиймось гербати,
і пост-комуністи,
і екс-демократи!

Хай ціни галопом
біжать від зарплати,
ще кожен заробить
на шклянку гербати.

А там при гербаті
забудемось, брате.
Живемо – та й годі,
на решту начхати!

САМОЕПІТАФІЯ

Він згорів, немов солома, –
Дописався накінець!..
Тут лежить приятель Сома,
Найзапекліший курець.

А курець – не випивайло,
Хоч цигарка – теж не мед.
Був це, кажуть, Титикайло,
Дуже в'їдливий поет.

ЗМІСТ

„Ми навчилися красиво мовчати...“	4
Самовираження	5
На смерть Ігора Білозора	6
Косовиця. <i>Сонет</i>	7
Еліта	8
Іронія долі	8
Яничари	9
Сказання правдиве про Тодося Осьмачку	11
Молитва українця. <i>Сонет</i>	13
Відходять люди...	14
Друзям-ровесникам	15
Подорожчало	17
Сьогодні. <i>Сонет</i>	17
Про патріотизм	18
Самозаспокоєння	19
До України. <i>Сонет</i>	20
Сумна візія	21
Сліпці	22
Земля обітована	22
1. „Куди іти? Кого вести й для чого?“	22
2. „Нам оборонців, Господи, подай“	23
Життя	24
Гілка роду	24
Одкровення	25
З книги буття	26
Козацька лайка. <i>Сонет</i>	28
Мамина хустка	29
Чоботи над усе	30
Дефіцити	31
Буденщина. <i>Сонет</i>	31
Людина і дерево	32
Трагедія поета	33
1. Франко: 1905 рік	33
2. Франко: „Сотворенне світу“	33
3. Франко: Під час хвороби	34
4. Франко: Із сином Андрієм	34
5. Франко: В останню дорогу	35
Золота пшениця	36
Пам'ять	36
Мій перший учитель. (З повоєнних літ)	37
Вдова	38
Сусід	39

Поезія	40
Віршописці. <i>Сонет</i>	41
Три холоди	42
Весна на Підгір'ї	43
Мандрівка в гори. <i>Сонет</i>	43
Буде гроза	44
„Осінні дні такі прозорі...“	45
Цвіркуни	45
Ворон	46
Спека	47
Довбуш	48
Бойківські мотиви	49
1. Турківщина	49
2. Курна хата	49
3. Гірські села	50
4. Прощання з маестро	50
5. Дримба	51
6. Слово про чир	52
Самотність	53
Контрасти	53
У полі	54
Цигани	55
Холодне зажнив'я	56
Передчуття весни	57
Етюд з дощем	57
Голубине	58
Літо. <i>Сонет</i>	58
По гриби	59
Після дощу. <i>Сонет</i>	60
Суперечність	61
Гротеск про музику і віолончель. <i>З С. Карпінського</i>	62
Графомани	63
Безголів'я	64
Ініціативна баба	65
Патріотична хапатня	66
Мовна епідемія	68
Пересолов'їлись	69
Про портки, шаровари і ще дещо...	70
Гнатюкіада, або монолог на теми античні і поетичні	71
Поет і дорога	72
Ти кажеш – що?	73
Жартівливий сонет	74
Застільна	75
Самоепітафія	76

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЄ ВИДАННЯ

ТИТИКАЙЛО Євген

ОДКРОВЕННЯ

Поезії

Свідоцтво про внесення
до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи
ДК № 1695 від 18.02.2004 р.

Редактор Ярослав Радевич-Винницький

ВФ «Відродження» заснована 21 листопада 1991 р.
Петром та Олександром Бобиками,
Василем Іванишином

Президент фірми *Василь Іванишин*
Головний редактор *Ярослав Радевич-Винницький*
Директор фірми *Ігор Бабик*
Заступник директора *Володимир Гнатик*

Підписано до друку з готових діапозитивів 2.12.2004.
Формат 84x100¹/32. Папір офс. № 1. Офсетний друк.
Умовн. друк. арк. 3,89. Обл.-вид. арк. 2,35.
Наклад 250 прим.

Видавнича фірма «Відродження»
82100, м. Дрогобич, вул. Т. Шевченка, 2.
Для листів: аб/с 10480, м. Львів-49, 79049.
<http://www.vidrodzhenia.org.ua>
<http://home.lviv.farlep.net/~babyk>
e-mail: babyk@lviv.farlep.net
Тел.: (03244) 2-17-94. Тел./факс (дирекція): (032) 240-59-39.

Поліграфічна фірма «Коло»
82100, м. Дрогобич, вул. Бориславська, 8.
Тел.: (03244) 2-90-60.

Титикайло Євген Юрійович
Т45 Одкровення. *Поезії.* – Дрогобич: Видавнича
фірма „Відродження“, 2004. – 80 с.

ISBN 966-538-150-4

Книжка українського поета Євгена Титикайла „Одкровення“ цікава й своєрідна як своєю жанровою різноманітністю, так і тематикою творів, де строга класична форма сонета чергується з білим віршем, а в ліричну канву інколи влітається гостра сатира і навіть гумор. Авторіві книжки однаково болить доля України і доля тих людей, яких тероризувала і нищила тоталітарна система. Не вельми в радісних тонах він подає і картину сьогоднішнього дня („Сьогодні“, „Самозаспокоєння“, „Патріотична хапатня“).

ББК 84.4УКР6-5
УДК 821.161.2-1

Т 4702640202-8 Без оголошення
2004

**МИ НАВЧИЛИСЬ
КРАСИВО МОВЧАТИ,
БО ТАК БУЛО ТРЕБА.**

**КАЗАЛИ:
МОВЧАННЯ – ЗОЛОТО,
ТА ЗОЛОТО
ВИЯВИЛОСЯ ФАЛЬШИВИМ.**

**А ЩЕ КАЗАЛИ:
ПЕРЕМЕЛЕТЬСЯ...**

**А ВОНО Й МОЛОЛОСЬ,
ТА НЕ МУКОЮ – А МУКОЮ
ВЕРТАЛОСЯ НАЗАД.**

**ТАК БУЛО ВЧОРА
Й ПОЗАВЧОРА,
І ЩЕ РАНІШЕ.**

**МУСИМО НАВЧИТИСЯ
ГОВОРИТИ.**

Видавнича фірма
«ВІДРОДЖЕННЯ»

